

»Kam greš? Zakaj se držiš tako kislo?« Rudolf mu vse razloži.

»No, ako ne bi šel ti rad, daj meni pismo in palico, tebi sploh ni treba iti k logarju, tam te ne čaka nič dobrega«, prigovarja mu Polde, spomnil se je medu, kruha in jabolk. Sklepal je: »Sedaj dobim še več, ko mu to prinesem, saj sva z logarjem taka prijatelja.«

Veselo mu dá Rudolf svoje bremence, kajti slutil ni nič dobrega.

Kako se začudi Polde, prišedši k logarju, kar nič ga ni več poznal strogi mož. »Pa počakam, dokler ne prebere pisma«, misli si, »mož je star in pozabljiv. Sam ga moram opomniti, kako uslugo sem mu storil poprej!« A ni še vsega dobro premislil, ko zgrabi logar z jedno roko Poldeta in z drugo palico.

»Tako je pošteno, deček«, govori logar in vihti palico nad Poldetom, »grešil si in zato si prinesel palico, da te kaznim!«

Glasno ihteč, brišoč z jedno roko solzne oči in držeč se z drugo za boleče bedro, prikrevlja Polde iz logarjeve hiše. Rudolf mu pride naproti, mehko govoreč:

»Kaj ne, Polde, sedaj ne pojdeva več jabolk klatit na logarjev vrt?«

Grenčica v kupi veselja.

(Spisal Ivan Dragomir.)

(Konec.)

V cerkvi je minilo sveto opravilo, ljudstvo je trumoma privrelo iz nje in hitelo proti klanici. Ta je bila že na pol v ognju. Pod njo sta še ležala dva vznak med možnarji. Urno so planili nekateri v dim in privlekli iz njega — Toneta in Janeza, črna, osmojena in obstreljena. Rdeči plamen pa je lizal dalje, vzdigal se kviško po suhem senu, vžigal, vršel, šumel. Hud piš je pri-tegnil in plamen se je združil v jedno samo luč, strašno, velikansko, besnečo

S strahom in trepetom so se ozirali vaščani po gorečih otrinkih, ki so letali po zraku. Vihar jih je drvil naravnost v vás.

»Pomagajte! Vás je v nevarnosti! — Kje so posode za vodo? Urno na strehe! Hitimo, če ne, smo izgubljeni! — Sv. Lovrenc, ne zapusti nas!«

Pretresljiv vik je spreletel množico. Ženske so pograbile posode, stekle urno po bregu navzdol in donšale vodo iz studenca. Moški so hiteli po strehah, kamor je kdo prej mogel. Gasili so, polivali, kričali vse vprek, vpili, begali sem in tja. Izpod neba pa je lilo, kakor iz odprtih zatvornic.

Med tem so odvedli Janeza domov, Toneta pa v bližnjo hišo. Obleko je imel vso ožgano in osmojeno, obraz in roke črne od smodnika, ki je puhnil v njega. Hotel se je umiti, toda groza — ostal je črn kakor prej. Le še bolj ga je skelela opeklina; neznansko ga je peklo in žgalo, vedno večji mehurji so se mu delali po obrazu in po rokah. Ogrnil si je suknjo in jo potegnil čez obraz; sestra ga je prijala za roko in ga odvedla domov.

Po poti je bilo mehkočutni sestri tako hudo, ker je videla brata v tolikih bolečinah, da se ni mogla zdržati solz.

»Nikar se ne jokaj, Metka, saj bo kmalu boljše«, jo je tolažil brat. »Saj se še jaz ne solzim, čeprav me peče in žge, kakor bi vse gorelo na meni.«

Ali dekle se ni dalo zlepa utolažiti.

Še več strahú je bilo doma. Mati se je prestrašila, da ji je zastala sapa, ko je ugledala sina tako spačenega. »Uh, — Tone, kakšen pa si!« je še spravila iz ust uboga žena, opotekla se na stol in debele solze so se ji udrle po licih. Otroci so popustili igrače in zagnali jok, ker so videli jokati mater. Strah in žalost sta prešinila vse domače.

Prišla sta domov tudi oče in župnik, ko so že pogasili ogenj, in za njima še stric in teta, ki so pa že zvedeli o nesreči. Župnik je tudi letos kakor vselej ostal pri Dolinarju do popoldanskega opravila. V družbi še nekaterih povabljenih so vselej prebili pri kosilu nekaj prav veselih uric. Toda danes?

Tone je ležal na postelji v groznih bolečinah. Na glavi se mu je naredil jeden sam črn mehur, in roke so ga pekle in žgale, kakor bi jih držal v živem ognju. Ob zglavju so žalostno sloneli brateci in sestrice ter milo pogledovali ljubega brata, ki je ležal tu v silnih bolečinah. Ni jim bilo več mar lepih igrač, ki sta jih bila prinesla stric in teta. Zbegana mati je stregla bolniku, kakor more le dobra mati ljubljenuemu sinu.

V drugi sobi pa so sedeli pri kosilu oče, župnik in stric. Toda danes jim ni dišalo, vse je grenila dopoldanska nesreča. Spustili so se v nadležno molčanje. Na tihem pa je imel vsak v mislih bolnega Toneta: zjutraj še tako vesel in zal mladenič, sedaj pa? Vendar Dolinar ni mogel dolgo tolike bolesi uklepati v svojem srcu; prehudo je bilo dobremu očetu za svojega sina.

»Dopoldne sva še vesela stala pred hišo in se ménila o tem«, je dejal. »Pa sem mu še pravil tedaj, naj ne ostaja pred cerkvijo, ker še ni bil pri maši. Ná, sedaj se mu pa to pripeti! Res, hudo ga je Bog udaril! — Oh, da bi mi ga le ne vzel! Raje vse drugo kakor njega, — mojega Toneta ...!«

Inako se je storilo ob tej misli ljubečemu očetu. Solze so mu silile v oči, vstal je od mize in šel ven . .

V pričo tolike žalosti tudi stric in teta nista ostala dolgo. Takoj po kosilu sta dala napreči in se odpeljala nazaj v mesto, žalostna kakor še nobeno leto poprej.

Kmalu potem sta tudi župnik in Dolinar odšla skozi vas na grič k popoldanski službi božji. Spotoma sta se oglasila še pri Kavčniku, kjer so imeli tudi bolnika. Otožni in pobiti so stali domači ob postelji ljubljeneega brata in sina. Tisti, ki so ga že tako težko pričakovali domov, ki so ga dopoldne vsprejeli s tolikim veseljem in s katerim so mislili prebiti danes nekaj prav veselih ur, ta je sedaj ležal tu bolan.

Sami žalostni in otožni obrazi so ju srečavali povsod po vasi. Nikjer ni bilo več tiste radosti, tiste dobrovoljnosti, ki se je kazala zjutraj. Vse veselje je ogrenila nesreča.

Še bolj žalosten prizor se jima je pokazal gori na griču. Okrog pogorišča je ležalo vse vkrižem kadeče se tramovje in osmojena slama. Na mestu mlajev sta štrleli

pred cerkvijo dve zlomljeni smreki. Po pokopališču so ležali zdrobljeni križi, in na njih so viseli kosi raztrganih zastav. Iz zvonika so štrleli goli drogov, zastave pa so raztrgane visele doli v gozdu na smrekah.

Po griču so se kakor dopoldne razpostavili vaščani. Tudi sedaj so zrli doli na svoje polje. Toda kolika razlika? Sedaj so stale kalne mlake in zastale luže tu doli po bujnih senožetih in travnikih; na mnogih njivah je bilo žito od naliva vse ubito v tla in od viharja vse vkrižem posvalkano. Srce se je krčilo možem, ko so zrli na strte nade in uničene upe. Zjutraj jim je igral pri tem pogledu zadovoljen nasmeh okrog usten, a sedaj so se pridružile temu nasmehu žalne poteze grenkosti. V občno dopoldansko veselje je kánila kapljica trpke grenčice. Zato je ljudstvo tem želneje hitelo v cerkev, kjer se je ravnokar pričelo sveto opravilo.

Proti koncu je župnik še pristavil: »Bodi čast in hvala sy. Lovrencu, ki nas je danes obvaroval večje nesreče! Sprosi naj ljubega zdravja ponesrečencema! Bodi mu hvala za današnje veselje, hvala pa tudi za užite bridkosti in grenkosti današnjega dné!«

Tedaj je ljudstvu po cerkvi prav živo stopilo pred oči vse brezmejno dopoldansko veselje, katero je tako naglo skalila občutna nezgoda. Z bridkostjo se je uverilo, da je vsakemu veselju primešana trpka grenkost, da ni kupe sladčice brez kaplje grenčice.

Petelin in putka.

(Basen.)

Že je tukaj, lepo jutro,
Lepo jutro, dan svital,
Petelinček je poskočil,
Da bi ga oznanjeval.
To zagledala je putka,
Naša tolsta jarčica,
Ki se vózi po dvorišču,
Kakor kaka barčica.
Pa takó je govorila:
»Petelinček, čuj me, čuj,
Saj je še prezgodaj, jutra
Še nikar ne oznanuj!«

Odgovoril petelinček:
»Le ne trudi se nikar,
Kaj bi rekli drugi moji,
Da sem kakšen gospodar!
Kaj bi rekle druge putke
In sosedov petelin,
Ako ne bi se oglasil
Jaz najpreje z naših lin?«
In prosila lena putka
Petelinčka je zaman,
Gôri v lino je poskočil
In zapel je belí dan.

Siluška.